

کوچ دلان از بازارسکه

افزایش ۸۰ درصدی نرخ سکه طی سال ۹۱ (در مقایسه با سال ۹۰) در سال ۹۵ (در قیاس با سال ۹۴) به ۱۷/۵ درصد رسید

سیاوش رضایی/ زمانی که در خردادماه ۱۳۹۲ یازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری برگزار می شد، متوسط نرخ سکه طرح قدیم در بازار یک میلیون و ۲۶۶ هزار تومان و طرح جدید آن یک میلیون و ۲۹۸ هزار تومان بود. روندی که در ماه های بعدی با شیب نزولی شدیدی به زیر یک میلیون تومان رسید. حتی پیش از آنکه نتیجه انتخابات ریاست جمهوری نیز مشخص شود، موج امید و اطمینانی که در بازار ایجاد شده بود، نوک پیکان قیمت ها را به سمت پایین هدایت کرد. این در حالی است که در ماه های فروردین واردبیهشت که هنوز دولت دهم سرکار بود، متوسط نرخ سکه بیش از یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومان بود.

با آغاز رسمی فعالیت دولت یازدهم در مردادماه ۹۲ سرعت کاهش قیمت ها در بازار سکه نیز سرعت گرفت و با چند پله کاهش در نهایت پس از مدت ها در مهرماه همان سال به زیر یک میلیون تومان رسید و از آذرماه تا بهمن قیمت سکه وارد کانال ۸۰۰ هزار تومان شد. بدین ترتیب در حالی که در دولت دهم بخصوص سال های پایانی آن بازار سکه به دلیل حباب قیمتی بازاری برای سفته بازی و واسطه گری تبدیل شده بود، ولی در سه و نیم سال اخیر سفته بازان به علت ثبات نسبی و کاهش دامنه نوسانات قیمتی از این بازار کوچ کردند.

بررسی متوسط قیمت سکه در سال های ۱۳۹۱ تا ۹ ماهه امسال نشان می دهد که از نوسانات این کالای پر مشتری کاسته شده است. در سال ۱۳۹۱ و طبق آمارهای بانک مرکزی متوسط نرخ سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم یک میلیون و ۲۶۶ هزار تومان و سکه طرح جدید نیز یک میلیون و ۲۵۰ هزار تومان بوده است که به این ترتیب نسبت به سال قبل ۷۳.۳ و ۸۰ درصد رشد داشته است. در سال ۱۳۹۲ نیز متوسط نرخ سکه به دلیل قیمت های بالا در ماه های ابتدایی سال از سال قبل از آن بیشتر شد. در این سال سکه طرح قدیم یک میلیون و ۴۶۶ هزار تومان شد که در مقایسه با سال قبل ۲۰۵ درصد رشد داشت و سکه طرح

جدید نیز به یک میلیون و ۶۰۰ هزار تومان رسید که ۳۰۹ درصد افزایش نشان می داد.

اما در سال های ۹۳ و ۹۴ این روند نزولی شد. به طوری که در سال ۹۳ سکه طرح قدیم با متوسط ۹۶۲ هزار تومان ۸ درصد کاهش یافت و سکه طرح جدید نیز با افت ۹ درصدی به ۹۶۵ هزار تومان رسید. در سال ۹۴ با هم متوسط نرخ سکه کمتر شد. در این سال سکه طرح قدیم ۹۳۱ هزار تومان شد که ۳۰۳ درصد نسبت به سال قبل افت داشت و سکه طرح جدید هم ۹۳۳ هزار تومان با ۳۰۳ درصد کاهش مواجه شد.

در ۹ ماهه سال جاری بواسطه نوسانات در بازارهای داخلی و خارجی متوسط قیمت ها در بازار سکه افزایشی شد هرچند که در قیاس با سال های ابتدایی دهه ۹۰ جهش محسوب نمی شود. در ۹ ماهه امسال متوسط نرخ سکه طرح قدیم یک میلیون و ۷۸۰ هزار تومان و سکه طرح جدید یک میلیون و ۸۳۰ هزار تومان شد که به ترتیب در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۱۷۰۳ و ۱۷۰۵ درصد رشد داشته است.

اونس بالا کشید

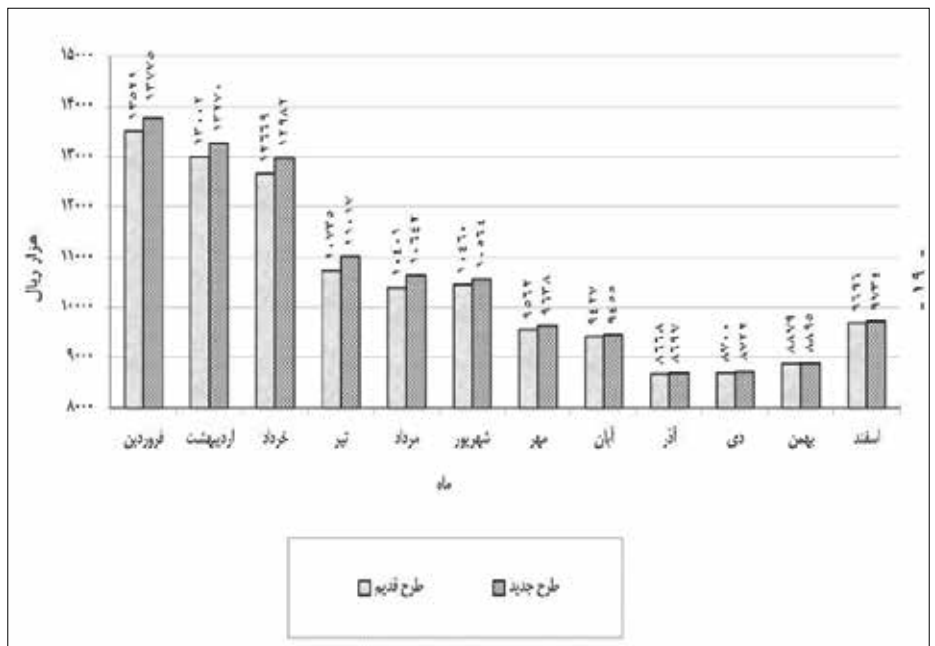
با وجودی که اونس جهانی طلا در سال های گذشته افت قیمتی شدیدی را تجربه کرده است ولی در سال میلادی گذشته (۲۰۱۶) طلای جهانی بخش عمده ای از افت سه سال گذشته خود را جبران کرد. همین رشد اونس طلا در کنار نرخ دلار دو علت مهم افزایش نرخ سکه در بازار داخلی بوده است.

نیمه دوم سال ۲۰۱۶ روزهای بدی را برای فلز زرد رقم زد، اما شانزدهمین سال از سومین هزاره میلادی پایان دهنده روند ۳ ساله افت طلا بود. اکنون سال ۲۰۱۷ تحت فشار چشم انداز سیاست پولی بزرگ ترین اقتصاد جهان آغاز خواهد شد، با این حال، روند سال ۲۰۱۶ موجب شده علاقه مندان به طلا، ناامید نباشند. طلا در سال ۲۰۱۶ از اوج خود فاصله زیادی گرفت، با این همه، یکی از پر بازده ترین دارایی ها ماند.

متوسط نرخ سکه تمام بهار آزادی در سال های ۹۱ تا ۹۵ (ریال)

سال	سکه طرح قدیم	درصد تغییر به سال قبل	سکه طرح جدید	درصد تغییر به سال قبل
۱۳۹۱	۱۰۲۶۱۹۵	۷۳.۳	۱۰۲۵۷۲۶	۸۰
۱۳۹۲	۱۰۴۶۳۲۶۱	۲.۵	۱۰۶۳۷۸۵	۳.۹
۱۳۹۳	۹۶۲۹۵۹۹	-۸	۹۶۵۱۷۷۶	-۹
۱۳۹۴	۹۳۱۱۴۳۲	-۳.۳	۹۳۳۰۵۰۲	-۳.۳
۹ ماهه ۱۳۹۵	۱۰۷۸۹۰۰۰	۱۷.۳	۱۰۸۳۲۰۰۰	۱۷.۵

متوسط قیمت فروش یک سکه تمام بهار آزادی (طرح قدیم و جدید) در بازار آزاد شهر تهران در سال ۱۳۹۲

ثبت رکورد کمترین دخالت دولت در بازار

یادداشت

علی فاضلی

رئیس اتاق اصناف ایران

سه سال ونیم از فعالیت دولت یازدهم می گذرد و سال جدید انتخابات دیگری در راه است. بر این اساس اگر بخواهیم فعالیت دولت روحانی را در حوزه واحدهای صنفی مورد بررسی و تحلیل قرار دهیم به طور قطع وزنه ای که منجر به دیده شدن واحدهای صنفی شد بسیار سنگین تر است. در خیلی از کشورهای نگاه های کوچک و متوسط بخش اعظم فعالیت های اقتصادی آن را انجام می دهند و دولت به آنها به عنوان بازوهای اجرایی خود یاد می کند. در ایران نیز از ابتدای دولت یازدهم نگاه ها به واحدهای صنفی تغییر کرد و خوشبختانه تعامل خوبی بین دو مجموعه برقرار شد. در سال های گذشته همواره اختلاف های سطحی و عمیقی وجود داشت که عملاً مانع نقش پذیری واحدهای صنفی می شد ولی اکنون با وجود چالش هایی که وجود دارد دولت پذیرفته است با حمایت واحدهای صنفی و واگذاری امور به بخش خصوصی می تواند رشد و اشتغالزایی پایدار ایجاد کند. یکی از اقدامات ارزشمند دولت یازدهم که دلگرمی خوبی را برای شکل های بخش خصوصی فراهم کرد حضور نمایندگان آنها در تصمیم گیری های اقتصادی است و بنا شده بدون نظر کارشناسی اصناف و تشکل ها تصمیمی از سوی دولتمردان اتخاذ نشود. با این تفاسیر سیاست گذاری ها همه جانبه خواهد بود و قبل از آنکه تصمیمی اتخاذ شود مشکلات آن بر طرف می شود و همین امر به اجرای مطلوب آن کمک می کند. اما در این میان ما خواهان حضور شورای پول و اعتبار هستیم. این بخش یکی از تصمیم گیرندگان بزرگ کشور است به گونه ای که هر تصمیمی آنها می تواند بر فعالیت واحدهای صنفی بیشترین اثر را بگذارد لذا حضور بخش خصوصی مانند تشکل ها و اصناف در شورای یاد شده مکمل تصمیم های مناسبی است که دولت یازدهم اتخاذ کرده است. واحدهای صنفی سه سال ونیم بسیار حساس راپشت سر گذاشتند چرا که برخی ها با فشارهای مختلف می خواستند این حوزه ضربه پذیر شود ولی با وجود تمام صحبت های منفی، واحدهای صنفی کارنامه خوبی را بر جای گذاشتند و به ادعای مردم و حتی گزارش های بانک مرکزی بازار داخلی ثبات خوبی داشت و مردم به هیچ عنوان با جهش قیمت که سال های گذشته رخ می داد روبه رو نشدند. شاید بتوان علت اصلی موفقیت کنترل بازار را در بیرون سپاری وظایف دولت دید. دولت یازدهم تصمیم گرفت مقوله قیمت گذاری را به واحدهای صنفی تخصصی اش واگذار کند و این اعتماد باعث شد طی این سال ها کمترین نوسان قیمت سراغ بازار بیاید. این در حالی است که سال های گذشته به دلیل بی اعتمادی که وجود داشت، دولت قیمت تمام کالاها را تعیین می کرد و نظیر صنف مربوطه که تخصصی در آن عمل می کرد، نادیده گرفته می شد. مشکلاتی هم در این حوزه وجود داشت که نمی توان پنهان کرد مانند بحث مالیات، رکود و اشتغال. اگر این موارد در اقتصاد ایران خود نمایی نمی کرد قطعاً اصناف در جهت رونق بازاری می توانستند فعالیت های گسترده ای را انجام دهند. در نهایت باید بگوییم دولت یازدهم به جهت آنکه کمترین دخالت را در امور اقتصادی و بازار داشت، توانست موفق عمل کند. دولت یازدهم برخلاف دولت گذشته در خیلی از مباحث از جمله قیمت ارز به صورت مستقیم دخالت نکرد و تمام مدت سعی شد بازار به صورت تصنعی نباشد. لذا در این مدت مردم واقعیت بازار را دیدند و همه به این اجماع رسیدند که اصناف به حدی از بلوغ کاری رسیدند که توان مدیریت کردن بر حوزه خود را دارند. لذا با این پذیرش صحیح امیدواریم که جایگاه به دست آمده در دولت بعدی قویتر شود. دولت یازدهم نشان داد که با پذیرفتن بخش اصناف در کنار خود و توجه کردن به خواسته های منطقی آنها می تواند بازار را بدرستی و بدون نوسان هدایت کند. هیچ واحد صنفی از نوسان قیمت و کمبود کالا در بازار خشنود نمی شود لذا ثباتی که اکنون در بازار شاهد هستیم کمک می کند تا مردم در آرامش خرید کنند.